

Kartlegging av naturtyper på Nyhusåsen, Porsgrunn 2017.
Undersøkelser i forbindelse med planlagt utbygging.

Sigve Reiso

Ekstrakt

BioFokus ved Sigve Reiso har foretatt kartlegging av naturtyper på Nyhusåsen i Porsgrunn kommune i forbindelse med planer om boligbygging i området. To naturtyper med lokal verdi ble avgrenset.

Nøkkelord

Porsgrunn
Naturtyper

Omslag

Kalkrygg med hassel.
Foto: Sigve Reiso.

ISSN: 1893-2851

ISBN: 978-82-8209-600-3

BioFokus-notat 2017-32

Tittel

Kartlegging av naturtyper på Nyhusåsen, Porsgrunn 2017.
Undersøkelser i forbindelse med planlagt utbygging.

Forfattere

Sigve Reiso

Dato

24. august 2017

Antall sider

7 sider

Refereres som

Reiso, S. 2017. Kartlegging av naturtyper på Nyhusåsen, Porsgrunn 2017. Undersøkelser i forbindelse med planlagt utbygging. BioFokus-notat 2017-32. ISBN 978-82-8209-600-3. Stiftelsen BioFokus. Oslo

Publiseringstype

Digitalt dokument (Pdf). Som digitalt dokument inneholder dette notatet "levende" linker.

Oppdragsgiver

Inger Werner

Tilgjengelighet

Dokumentet er offentlig tilgjengelig.
Andre BioFokus rapporter og notater kan lastes ned fra:
<http://lager.biofokus.no/web/Litteratur.htm>

BioFokus: Gaustadallèen 21, 0349 OSLO

Telefon 22 95 85 98

E-post: post@biofokus.no Web: www.biofokus.no

Bakgrunn

BioFokus ved Sigve Reiso har på forespørsel fra Inger Werner, grunneier på eiendom 50/219 på Nyhusåsen i Porsgrunn, kartlagt naturtyper i vestre del av eiendommen hvor det planlegges boligbygging. Østre del av eiendommen er tidligere kartlagt for naturtyper (Reiso 2016). Undersøkellesområdet er definert ut fra eiendommen (fig 1).

Figur 1. Kart som viser beliggenhet av eiendom 50/219. Tidligere undersøkt areal (Reiso 2016) er markert med skravur.

Metode

Arbeidet har omfattet kartlegging av områder spesielt viktige for bevaring av biologisk mangfold (prioriterte naturtyper) etter DN-håndbok 13 (Direktoratet for Naturforvaltning 2007). For naturtyper der nye faktaark er produsert i forbindelse med revisjon av håndboka, er disse tatt i bruk ved klassifisering og verdisetting av kartlagte naturtyper (Miljødirektoratet 2014).

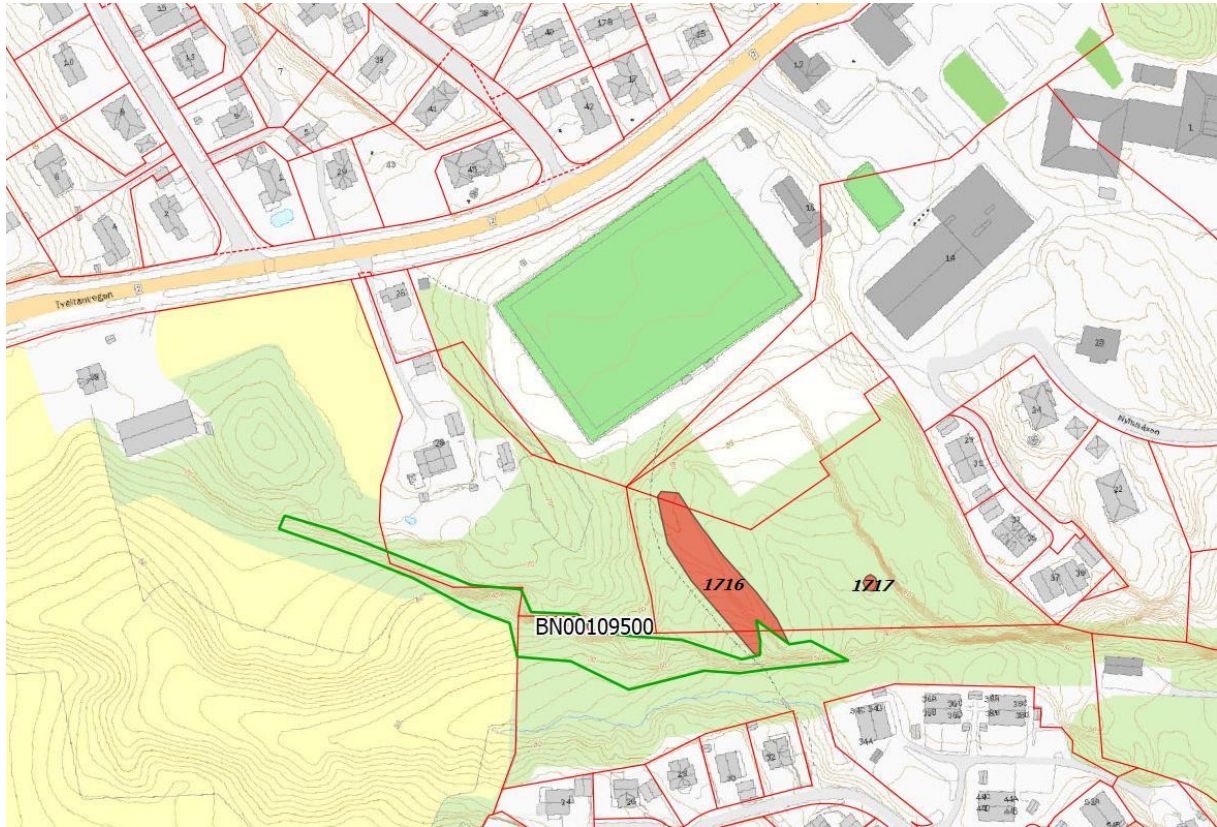
Tilgjengelige naturdatabaser og litteratur er gjennomgått for å samle eksisterende kunnskap om området.

Feltarbeid

Feltarbeidet ble utført 23. mai 2015. Været var fint og tidspunktet gunstig for å fange opp de fleste relevante artsgrupper og vegetasjon, men tidlig for ettårige sopp. Det er et visst potensial for krevende arter innen ettårige sopp knyttet til kalkhasselskogen.

Resultater

To naturtyper med forvaltningsverdi ble avgrenset, begge med verdi lokalt viktig C (fig 2). Lokalt 1716 grenser riktignok til en tidligere registrert naturtype med kalklindeskog (BN00109500) av verdi viktig (B), som ligger langs sørgrensa av eiendommen (fig 2). Beskrivelse av denne kan ses på Naturbase (<http://kart.naturbase.no/>).

Figur 2. Kart over Nyhusåsen som viser tidligere registrerte naturtype fra Naturbase (grønn) langs eiendomsgrensa og nykartlagte naturtyper innenfor eiendommen (røde).

Naturtypebeskrivelser

1716 Nyhusåsen V

Kalkedellauvskog – Kalkhasselskog Verdi: C Areal : 1,2 daa

Innledning: Kartlagt av Sigve Reiso (BioFokus) 23.05.2017 på oppdrag av grunneier ifm planer om boligbygging på eiendom 50/219.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaltiteten omfatter skog på og langs en grunn nord-sørgående kalkrygg vest for Nyhusåsen i Porsgrunn. Berggrunnen er kalkstein og skifer.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaltiteten huser kalkedelløvskog av utforming kalkhasselskog med overganger mot kalkaskeskog. Kalklågurtskog er dominerende grunntype.

Artsmangfold: Hassel dominerer tresjiktet med innslag av hegg, ask, spisslønn, bjørk, gran, kirsebær, rogn og alm. Forøvrig inngår bl.a. leddved, hvitveis, liljekonvall, fingerstarr,

ormetelg og svartburkne. Området kan huse enkelte krevende markboende kalksopper, spesielt knyttet til hassel.

Bruk tilstand og påvirkning: Området er preget av flere omfangsrike og tydelig gamle hasselkratt. Forøvrig er skogen ung-middelaldrende der bl.a. 15-20 (25) cm i brysthøydiameter er typisk, lengst nord på ryggen også en grov bjørk på 70 cm, 35 cm eik og 45 cm ask. Død ved finnes kun spredt som hassel og enkelte ferske askelæger av små dimensjoner. Trolig er området i en gjengroingsfase etter tidligere åpen beiteskog med dominans av hassel.

Fremmede arter: Ingen notert.

Del av helhetlig landskap: Området grenser til en kalklindeskog i sør, og bør ses i sammenheng.

Verdivurdering: Grunnlendt kalkrygg med kalkhasselskog. Flere gamle hasselkratt inngår, men skogen forøvrig er ung og arealet begrenset. Lokaliteten vurderes derfor isolert sett til lokal verdi C, men står i sammenheng med kalklindeskog av høyere verdi. Undersøkelser av soppmangfoldet på høsten kan heve denne verdien.

Skjøtsel og hensyn: For å opprettholde løvdominansen på sikt kan det være fordelaktig å rydde ungskog av gran.

.....

1717 Nyhusåsen, eik

Store gamle trær – Eik Verdi: C Areal : 0,3 daa

Innledning: Kartlagt av Sigve Reiso (BioFokus) 23.05.2017 på oppdrag av grunneier ifm planer om boligbygging på eiendom 50/219.

Beliggenhet og naturgrunnlag: Lokaliteten omfatter en eik på en grunnlendt kalkhulle rett vest for Nyhusåsen i Porsgrunn. Berggrunnen er kalkstein og skifer.

Naturtyper utforminger og vegetasjonstyper: Lokaliteten omfatter en eik med grov sokkel i ungskog, trolig rest av tidligere kulturmark, derfor vurdert som forskriftseik.

Artsmangfold: Det er ikke sett krevende arter på eika.

Bruk tilstand og påvirkning: Eika har en grov sokkel på 230 cm i omkrets og i overkant av 1 m høyde. Den deler seg videre i 4 stammer på rundt 20 cm hver. Sokkelen kan ha begynnende hulhet, men ikke synlig enda. Døde tredeler finnes i form av en død gren på 10 cm. Kronen er nokså smal, det er nokså tett ungskog rundt treet.

Fremmede arter: Ingen notert.

Del av helhetlig landskap: Det er flere gamle eiker i området rundt Nyhusåsen.

Verdivurdering: Lokaliteten vurderes som lokalt viktig (C-verdi). Eika har grov sokkel, forøvrisk av begrenset størrelse. Tilstanden med tett ungskog rundt er også vurdert som negativt.

Skjøtsel og hensyn: Eika bør fristilles ved rydding av kratt 1,5 ganger kronediameteren rundt treet. Døde greiner som faller av bør få ligge i nærheten av treet.

Mer om skjøtsel og hensyn til eika ved byggetiltak i området

Eika bør som nevnt fristilles ved rydding av kratt 1,5 ganger kronediameteren rundt treet. Døde greiner som faller av bør få ligge i nærheten av treet. For å sikre hovedandelen av rotsystemet mot skade og for å sikre tilstrekkelig lys til kronen, bør det ikke settes opp bebyggelse innenfor en buffersone på minimum en diameter på en og en halv kronediameter. Utstrekning av rotsonen er

vanskelig å anslå, men i parker og andre åpne steder kan rotsonen være 2-3 ganger kronebredden. Det bør heller ikke kjøres med tyngre maskiner eller fylles på masser i denne sonen. Buffersonen rundt eika bør gjerdes inn i anleggsfasen for å sikre dette. Sonens jordsmonn og topografi bør bevares i mest mulig naturlig tilstand slik den fremstår i dag, før inngrepet. Videre bør boligene tegnes slik at eika blir et naturlig element, og ikke blir en kime til konflikt med beboere i fremtiden. Boligene bør tegnes slik at eika ikke for eksempel står i veien for areal der det er naturlig for beboere å ønske betydelig utsikt eller solinnstråling eller slik at løvfallet på høsten lander i hager eller på verandaer. På den måten er størst sannsynlighet for at eika får stå i fred og ikke skaper unødig konflikt med beboerne på sikt.

Generelle hensyn utenfor registrerte naturtyper

Det bør også være et fokus ved utnytting av planområdet på å begrense direkte og indirekte negative effekter på tilgrensende natur, slik at den totale belastningen på inngrepet blir minst mulig. Det bør for eksempel ikke fylles ut masser, hageavfall eller hogges skog (for eksempel utsiktshogster) i og under de bratte skrentene mot sør rett utenfor planområdet. Heller ikke plante inn fremmede svartelistede arter i forbindelse med boligene som kan spre seg ut i nærliggende natur. Hvis mulig bør også enkelte av de største eik-, alm og asketrærne med diameter mellom 30-45 cm innenfor planområdet bevares, i tillegg til eika som er avgrenset som, slik at de får vokse videre å bli gamle for å supplere/erstatte kvalitetene knyttet til gamle trær i området. Gamle trær, spesielt de med hulheter og døde tredeler, utgjør viktige leveområder for en rekke sjeldne og truede arter. Gamle trær, da særlig gamle edelløvtrær, var tidligere vanlige elementer i kulturlandskapet i regionen. Disse blir stadig mer sjeldne, og utvikling av slike i tilknytning til bebygget areal vil kunne bidra videre til nydannelse og ivaretagelse av slike gamle trær på lang sikt.

Hhv. eik og ask på eiendommen mellom 30-40 cm som kan utgjøre viktige naturelementer ved en eventuell utbygging på eiendommen.

Referanser

Direktoratet for Naturforvaltning. 2007. Kartlegging av naturtyper - verdisetting biologisk mangfold, rev. utg. DN-håndbok 13.

Miljødirektoratet 2014. Faktaark for naturtyper ifb. revisjon av DN-håndbok 13.

NGU 2016. Berggrunnskart på nett: <http://geo.ngu.no/kart/berggrunn/>

Reiso, S. 2016. Kartlegging av naturtyper på Nyhusåsen, Porsgrunn 2016. Undersøkelser i forbindelse med planlagt utbygging. BioFokus-notat 2016-31. Stiftelsen BioFokus. Oslo.

BioFokus er en ideell stiftelse som skal tilrettelegge informasjon om biologisk mangfold for beslutningstakere, samt formidle kunnskap innen fagfeltet bevaringsbiologi. BioFokus ønsker å bidra til en kunnskapsbasert forvaltning av norsk natur.

En kunnskapsbasert forvaltning forutsetter god dokumentasjon av de arealene som skal forvaltes. BioFokus legger derfor stor vekt på feltarbeid for å sikre oppdaterte og relevante data om botanikk, zoologi, økologi, samt avgrensning og verdisetting av områder.

Høy kompetanse er en forutsetning for å kunne registrere og presentere biologisk mangfold-data på en god måte. BioFokus sine medarbeidere er derfor godt skolert innenfor en rekke artsgrupper og har en bred økologisk forståelse for de ulike naturtypene som de arbeider med, det være seg skog, kulturlandskap eller ferskvann. Digitale verktøy som databaser, GIS og bilde-behandling er viktige redskaper i vårt arbeid for å anskueliggjøre naturverdier på en best mulig måte.

Stiftelsen utgir to digitale rapportserier som heter BioFokus-rapport og BioFokus notat,
<http://biolitt.biofokus.no/rapporter/rapport.htm>
<http://biolitt.biofokus.no/rapporter/notat.htm>

Gaustadalléen 21
0349 OSLO
Org.nr: 982 132 924
post@biofokus.no
www.biofokus.no

ISSN 1893-2851
ISBN 978-82-8209-600-3

BioFokus-notat 2017-32